

Verantwoordingsrapportage 2024

Toezicht en Handhaving

afdeling Toezicht en Handhaving

Hoogheemraadschap van
Delfland

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Prestatie-indicatoren.....	4
3	Kengetallen	5
4	Waterkwaliteit	6
4.1.	Resultaten glastuinbouw	6
4.2	Risicogestuurde Aanpak.....	6
4.3	Regulier toezicht glastuinbouw	7
4.4	Overig glastuinbouw	8
4.5	Toezicht op directe lozingen	8
5	Waterveiligheid	8
5.1	Zorgplicht primaire keringen	8
5.2	Niet-waterkerende objecten	9
5.3	Toezicht kust/duinen.....	9
6	Waterkwantiteit	9
6.1	Grondwateronttrekkingen	9
6.2	Schouw	9
6.2.1	Kengetallen schouw	10
6.2.2	Zomerschouw watergangen	10
6.2.3	Waterkeringenschouw	10
6.2.4	Najaarsschouw.....	10
6.2.5	Pilot snoeischouw	10
7	Integraal toezicht projecten	10
7.1	A16 Rotterdam	11
7.2	A24 Blankenburgverbinding.....	11
7.3	N211 Wippolderlaan	11
7.4	Warmtetransportleiding WarmtelinQ.....	11
8	Regulier en cyclisch toezicht.....	12
8.1	Vaarsurveillance	12
8.2	Luchtsurveillance	12
8.3	Veldsurveillance.....	12
8.4	Afhandeling incidentmeldingen en klantvragen.....	13
8.5	Heffingen.....	13
9	Overige werkzaamheden	13
9.1	Omgevingswet	13
9.2	Wet politiegegevens en Boa Registratie Systeem.....	13
9.3	Veiligheid.....	14

9.4 Samenwerking met ketenpartners.....	14
9.5 Bedrijfssysteem Relieve	14
9.6 Woo-verzoeken	14
10 Inzet innovatieve technieken.....	14
10.1 Vervolgpilot drones	14
10.2 eDNA	15
10.3 Data-gedreven werken	15
11 Personeel & bezetting.....	15

1 Inleiding

Het Omgevingsbesluit (onderdeel van de Omgevingswet) schrijft voor om jaarlijks te rapporteren over het uitvoeringsprogramma (dossiernummer: 3081). Daarnaast vindt Delfland het belangrijk om het bestuur met de verantwoordingsrapportage aan te tonen, hoe met toezicht en handhaving een bijgedragen is geleverd aan het bereiken van de doelen in het coalitieakkoord.

In deze Verantwoordingsrapportage 2024 staat op hoofdlijnen beschreven welke resultaten toezicht en handhaving heeft bereikt. Wanneer de resultaten vragen om een toelichting of verklaring, staat deze vermeld. Bijvoorbeeld omdat het onderwerp bestuurlijk en/of inhoudelijk relevant is. Of omdat de geplande doelstelling (prestatie-indicator) niet is gerealiseerd. In deze rapportage staat geen verslag over de financiële middelen. Hierover rapport Delfland binnen de planning- en controlcyclus.

2 Prestatie-indicatoren

Voor toezicht en handhaving zijn bestuurlijke en ambtelijke prestatie-indicatoren vastgesteld. De bestuurlijke indicatoren (tabel 1) richten zich op de controle van de glastuinbouw in het gebied en op de controle van niet-waterkerende objecten (NWO's). De ambtelijke indicatoren (tabel 2) richten zich op de uitvoering van de schouw in zomer en najaar, de controle van verleende vergunningen en ontvangen meldingen en verschillende soorten surveillance. Voor meer inzicht over de stand van zaken staat in de volgende hoofdstukken een rapportage over de verschillende onderwerpen.

Tabel 1. Bestuurlijke prestatie-indicatoren

	Prestatie-indicator	Realisatie		Resultaat
Toezicht glastuinbouw	1.314 bedrijven UO-rapportages (= 95%)	Onbekend **)		Onbekend **)
	35 controles van ingediende UO-rapportages*) (vanaf mei)	35 **)		(K)PI is behaald
Controle niet-waterkerende objecten op opgeknapte kades	100% controle van opgeknapte kades	100%		(K)PI is behaald

*) In het kader van de Omgevingswet moeten glastuinbouwbedrijven jaarlijks een milieुरapportage indienen, de UO-rapportage.

**) Voor deze UO-rapportages is een aparte omgeving ingericht. Door een verandering van ICT-beheerder van de UO in 2024 was de website en daarmee de UO-database bijna het gehele jaar onbereikbaar. Hierdoor kon niet gemonitord worden hoeveel rapportages waren ingediend. Ook kon geen rapportages uitgedraaid worden voor controle. Inmiddels zijn de UO-rapportages weer in te zien, maar het is nog niet mogelijk om totaaloverzichten te verkrijgen. Ondanks deze problemen zijn 35 UO-rapportages wel gecontroleerd. In 2025 werd bekend dat de KPI is gehaald. Bij het schrijven van dit document was deze informatie pas beschikbaar.

Tabel 2. Ambtelijke prestatie-indicatoren

kPI	Realisatie	Resultaat
Opstellen Uitvoeringsprogramma 2024 en vaststellen in februari	Uitgevoerd	(K)PI is behaald
Uitvoering snoeischouw voorjaar	Uitgevoerd	(K)PI is behaald 41 constatering
Uitvoering zomerschauw	Uitgevoerd	(K)PI is behaald 320 constatering
Uitvoering najaarsschauw	Uitgevoerd	(K)PI is behaald 1.800 constatering
Uitvoering schouw buitengewoon onderhoud	Uitgevoerd	(K)PI is behaald
Surveillance: Handhavingsdagen: 4	4 uitgevoerd	(K)PI is behaald
Inspectievluchten: 10	10 uitgevoerd	(K)PI is behaald
Watersurveillance: 550 uur	289 uur uitgevoerd	(K)PI is niet behaald*)
Toezicht afgegeven vergunningen en meldingen: 1.100 uitgevoerde controles	1.974 uitgevoerd	(K)PI is behaald

*) Vanwege de veelal slechte weersomstandigheden in 2024 is 289 uur aan vaarsurveillance uitgevoerd.

3 Kengetallen

Het Omgevingsbesluit (onderdeel van de Omgevingswet) schrijft voor dat de verantwoordingsrapportage een aantal kentallen (tabel 3) opneemt. Het gaat dan om aantallen handhavingsverzoeken, Woo-verzoeken (Wet open overheid), overtredingen (ingedeeld naar aard) alsook strafrechtelijke afdoeningen.

Tabel 3. Kengetallen

	Aantal 2020	Aantal 2021	Aantal 2022	Aantal 2023	Aantal 2024
Handhavingsverzoeken					
<u>Totaal</u>	4	6	6	4	3
Gegronnd verklaard	1	1	1	-	2
Ongegronnd verklaard	3	4	4	4	1
Niet ontvankelijk	-	1	1	-	-
In behandeling	-	-	-	-	-
Woo-verzoeken	-	-	-	3	7
Soorten overtredingen aan de hand van de landelijke handhavingsstrategie*)					
<u>Totaal</u>	240	253	239	239	336
Lichte segment	206	219	207	191	224
Middensegment	30	28	22	33	67
Zware segment	4	16	10	15	25
Strafrechtelijk afgehandeld					
<u>Totaal</u>	83	30	16	26	24
Vaarproces-verbaal	66	19	7	10	4
Bestuurlijke strafbeschikking	10	3	3	10	0
Uitgebreid proces-verbaal	7	8	6	6	20
LOD**)	-	-	5	3	35
Invordering LOD	-	-	2	7	3

*) De landelijke handhavingsstrategie is een matrix om te bepalen welke sanctie past bij welke overtreding. De ernst van de overtreding en het gedrag van de overtreder zijn bepalend. De matrix kent veel combinaties, maar is te verdelen in het lichte segment (waarschuwing), het middensegment (bestuursrechtelijk optreden) en het zware segment (bestuursrechtelijk & strafrechtelijk optreden).

**) LOD = last onder dwangsom (bij een overtreding verbeurt een dwangsom).

In 2024 was het niet mogelijk om bestuurlijke strafbeschikkingen te schrijven. Om deze te kunnen schrijven, zijn standaardcodes nodig die afgeleid worden van de Waterschapsverordening. Omdat alle waterschappen een andere Waterschapsverordening hebben, was het niet mogelijk deze codes landelijk te standaardiseren zoals dat bij de Keur wel het geval was. Om toch strafrechtelijk te kunnen optreden, moest in plaats van een bestuurlijke strafbeschikking een uitgebreid proces-verbaal worden geschreven.

Het hoge aantal processen-verbaal in de eerste twee jaar zijn vooral te verklaren door de behaalde resultaten tijdens het vaarseizoen. Uit het overzicht blijkt duidelijk dat in de laatste twee jaar meer strafrechtelijk is opgetreden, met name in de glastuinbouw. Dit is ook een gevolg van de start van de Risicogestuurde Aanpak.

4 Waterkwaliteit

In het coalitieakkoord 2023–2027 is het verbeteren van de waterkwaliteit een van de belangrijkste speerpunten.

De volgende aanpakken dragen in belangrijke mate bij aan de trendbreuk:

- **De Risicogestuurde Aanpak:** Delfland heeft een gerichte focus op vervuilde glastuinbouwgebieden en intensificeert het toezicht en versterkt de handhaving.
- **Het reguliere toezicht op de glastuinbouw:** in de overige polders wordt ook gecontroleerd. Dit gebeurt op basis van handhavingsdagen, ad-hoc meldingen en onverwachte inspecties.
- **Samenwerking met de Omgevingsdienst Haaglanden:** dit betreft een nauwe samenwerking gericht op krachtenbundeling en kennisdeling voor een meer integrale aanpak.
- **Inzet van watercoaches:** watercoaches ondersteunen tuinders bij de minimalisatie van emissies door ongewenste lekken te voorkomen. In de zomer van 2024 zijn bedrijven bezocht om samen met ondernemers passende werkwijzen te ontwikkelen.

4.1. Resultaten glastuinbouw

In 2024 zijn 324 controles uitgevoerd in glastuinbouwgebieden. In tabel 4 is dit uitgesplitst naar de soorten aanpak.

Tabel 4. Controles glastuinbouw

Soorten aanpak	Aantal
Controles Risicogestuurde Aanpak	183
Gebiedsgerichte monitoring en handhaving	14
Controles regulier toezicht glastuinbouw	123
Rainlevelr	4
Totaal	324

Tijdens deze controles is een aantal keer strafrechtelijk opgetreden. In tabel 5 staat een overzicht van het strafrechtelijke optreden, inclusief een vergelijking met voorgaande jaren.

Tabel 5. Strafrechtelijk optreden glastuinbouw

	2022	2023	2024
Aantal keer strafrecht toegepast*)	5	11	17
LOD**)	5	3	34
Invordering LOD*)	2	7	3

*) Dit betreft alleen het strafrechtelijk optreden van Delfland.

**) LOD = last onder dwangsom (bij een overtreding verbeurt een dwangsom).

4.2 Risicogestuurde Aanpak

In 2023 startte Delfland met de Risicogestuurde Aanpak. Deze aanpak is een intensivering ten opzichte van de gebiedsgerichte aanpak en draagt hiermee bij aan het realiseren van een gewenste trendbreuk in de waterkwaliteit. Bij de Risicogestuurde Aanpak prioriteert Delfland de inzet van toezicht en handhaving op basis van een aantal risico's, dat zich de afgelopen

jaren heeft voorgedaan. Zo krijgt een gebied met een slechtere waterkwaliteit bijvoorbeeld hoge prioriteit. Het kan ook gaan om bepaalde soorten teelt en teeltsystemen of de teeltwisseling bij de bedrijven. De beoordeling voor de prioritering van de Risicogestuurde Aanpak is gebaseerd op resultaten uit het landelijke meetnetwerk, ad-hoc meldingen en regulier toezicht.

In het kader van de Risicogestuurde Aanpak zijn dit jaar de projecten afgerond in:

- de Boschpolder;
- de Groeneveldse polder;
- de Zuidpolder van Delfgauw.

Het project Risicogestuurde Aanpak loopt op dit moment nog in de Oude Campspolder, de polder van Nootdorp en het Waalblok. Zowel in de Oude Campspolder als in de polder van Nootdorp zijn drie lasten onder dwangsom opgelegd voor lozingen naar oppervlaktewater. Daarnaast startte de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) diverse handhavingszaken tegen bodemlozingen en lekkages. Naast deze lozingen en lekkages is er nog een aantal restpunten, dat nader onderzocht moet worden. Deze wordt verder opgepakt in 2025.

In 2025 wordt een nieuw aantal glastuinbouwgebieden opgepakt met de Risicogestuurde Aanpak. De polders worden gekozen op basis van de resultaten van de toxiciteitsberekeningen.

Dit jaar is ook ingezet op de handhaving van zogenaamde restpunten uit de gebiedsgerichte aanpak. Dit houdt in dat de laatste nazorgpolders zijn opgepakt. Daarnaast waren er mini-handhavingsdagen, gericht op de controles van restpunten. Ook zijn er openstaande lasten onder dwangsom afgedaan, gericht op de zeven veelvoorkomende overtredingen¹. In tabel 4 en 5 zijn de resultaten weergegeven.

4.3 Regulier toezicht glastuinbouw

Delfland houdt ook regulier toezicht op de glastuinbouw. Dit houdt in dat in de overige polders controles uitgevoerd. Ook de Omgevingsdienst Haaglanden en DC Milieudienst Rijnmond (DCMR) voeren reguliere controles uit en voor elkaar wordt signaaltoezicht uitgevoerd. Dit betekent dat de omgevingsdienst ook mede toezicht houdt op de waterkwaliteit en Delfland mede toezicht houdt op bodemlozingen. In tabel 4 en 5 zijn de resultaten weergegeven.

Tijdens handhavingsdagen en speciale glastuinbouwsurveillancedagen vinden steekproeven in het gehele glastuinbouwgebied plaats. Dit gebeurt tien keer per jaar, op willekeurige data en tijdstippen.

Begin dit jaar is in samenwerking met ketenpartner Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) een handhavingszaak opgepakt. Hierbij werd een verboden middel in het oppervlaktewater aangetroffen (6000x boven de norm). De NVWA is bevoegd gezag voor het hebben van een verboden middel, Delfland is bevoegd gezag voor het optreden tegen lozen van het middel in het oppervlaktewater. Door een gezamenlijke handhavingsactie is een verdacht bedrijf gevonden. Dit bedrijf is zowel strafrechtelijk als bestuursrechtelijk aangeschreven.

¹ De zeven veelvoorkomende overtredingen zijn: overstorten van drain of drainagesilo's en/of putten, vervuilde drainage bij substraatteelt, afvoer van condenswater van een verwarmingsinstallatie, percolaat op het erf, afvoer condenswater in de kas bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, filterspoelwater afvoeren op de sloot en waterafvoer via pijpjes rondom de kas.

Figuur 1. Een krijtlozing in een sloot

4.4 Overig glastuinbouw

Delfland houdt ook nog steeds toezicht op het overstorten vanuit de CAD-riolering (Centrale Afvoer Drainage). Dit stelsel (ongeveer 60 km lang) is begin jaren 80 door tuinders aangelegd om destijds centraal vuilwater te verzamelen en te lozen op oppervlaktewater. Het stelsel wordt nu aangemerkt als een vuilwaterriolering met afvoer naar een zuivering. Vanuit dit stelsel werd bij twee gemalen in de CAD-riolering regelmatig overgestort op oppervlaktewater. De gemeente Westland loste dit tijdelijk op door een buffer aan te leggen in de vorm van mestzakken. In 2024 vond bij het gemaal aan het Vlotwatingpad twee keer een incident plaats: één keer een lekkende mestzak en één keer een opgezette kraan. Beide incidenten zijn door de gemeente Westland direct opgelost.

4.5 Toezicht op directe lozingen

Naast incidentele of calamiteitgerelateerde lozingen vanuit glastuinbouw, veehouderijen en grondwaterlozingen vinden ook bedrijfsmatige lozingen plaats op oppervlaktewater: de zogenaamde directe lozingen.

Op verzoek van de afdeling Regulering en Planadvisering is een zevental oudere vergunningen voor lozingen op oppervlaktewater gecontroleerd. Daarbij is met name gecontroleerd of de lozingen nog plaatsvonden en of de feitelijke situatie is veranderd (= toetsing op actualiteit) sinds de vergunning is verleend. De bevindingen zijn als volgt:

- 2 x geen lozing meer, deze vergunningen kunnen worden ingetrokken;
- 2 x wel lozing, deze vergunningen zijn nog actueel;
- 3 x wel lozing direct op het zuiveringstechnisch werk van Delfland, deze vergunningen moeten worden geactualiseerd.

Daarnaast zijn vijf vergunningen gecontroleerd waarbij sprake was van een directe lozing. Hierbij zijn geen overtredingen geconstateerd.

5 Waterveiligheid

Door de controles en handhaving op geconstateerde overtredingen wordt een bijdrage geleverd aan de waterveiligheid binnen Delfland. In de volgende paragrafen volgt een beschrijving van enkele projecten.

5.1 Zorgplicht primaire keringen

In overleg met de verantwoordelijke voor de zorgplicht is bekeken wat nog uitgevoerd moet worden om aan de eisen uit de zorgplicht te voldoen. Dit jaar is het protocol 'Procesinrichting Toezicht en Handhaving' vastgesteld. Hiermee voldoet de toezicht en handhaving aan de eisen.

5.2 Niet-waterkerende objecten

De niet-waterkerende objecten zijn behandeld op de handhavingsdag van 25 september 2024. Op deze dag zijn 52 locaties bezocht. Als resultaat zijn 20 constatering gedaan, zoals dieren op de kering en illegale bouwwerken. Hiertegen is bestuursrechtelijk opgetreden. Na deze waarschuwing zijn de overtredingen beëindigd.

5.3 Toezicht kust/duinen

Er zijn 53 paviljoens aangeschreven vanwege het verlopen van hun vergunning. Deze vergunningen zijn gecontroleerd. In 2024 zijn de strandtenten regelmatig gecontroleerd op voorschriften uit de vergunning. Ze bleken alle aan hun vergunning te voldoen. Komend seizoen (2025) moet aan 32 paviljoens een nieuwe vergunning worden verleend; 17 daarvan moeten nog een aanvraag doen. Begin december 2024 is een herinneringsbrief gestuurd.

Onder de nieuwe Omgevingswet heeft Rijkswaterstaat (RWS) de verplichting tot het aanvragen van een vergunning aan het Hoogheemraadschap van Delfland overgedragen. Deze overdracht is later in overleg met Rijkswaterstaat veranderd. Hierdoor hadden sommige paviljoenhouders hun aanvraag voor een tijdelijke vergunning op het verkeerde adres ingediend. Delfland heeft ervoor gezorgd, dat de paviljoenhouders uiteindelijk de benodigde aanvragen goed hebben ingediend.

6 Waterkwantiteit

Door het uitvoeren van toezicht op grondwateronttrekkingen en de schouw wordt een bijdrage geleverd aan de waterkwantiteit binnen Delfland. In de volgende paragrafen staan de projecten beschreven.

6.1 Grondwateronttrekkingen

Begin 2024 is uitvraag gedaan bij glastuinbouwbedrijven (meldingsplichtig tot 200.000m³) om hun onttrokken hoeveelheid grondwater over het kalenderjaar 2022 (digitaal) in te dienen. De melding doen de bedrijven vooraf; de onttrekking vindt op een later moment plaats. Kort samengevat:

- Er is uitvraag gedaan naar permanente grondwateronttrekking bij 518 glastuinbouwbedrijven.
- Hiervan hebben 227 glastuinbouwbedrijven gereageerd.
- 50 locaties gaven aan geen grondwater te hebben onttrokken.
- De 291 bedrijven die niet hebben gereageerd, worden aangeschreven.
- Daarnaast is een 50-tal wasstraten bezocht om na te gaan of zij grondwater onttrekken voor hun bedrijfsvoering.
- Hiervan maken 10 wasstraten gebruik van grondwateronttrekking. In 2025 vindt daadwerkelijke controle op de vergunning plaats.
- Tot slot is bij 328 bedrijven met een tijdelijke (gemelde) grondwateronttrekking, de daadwerkelijk opgepompte hoeveelheid grondwater opgevraagd.
- Bij 209 onttrekkingen is de hoeveel onttrokken grondwater ingediend; de overige onttrekkingen moeten nog starten.
- Bij geen van de grondwateronttrekkingen was het meer dan aangevraagd.
- Bij 81 grondwateronttrekkingen is de melding nog in behandeling.

6.2 Schouw

De controle op de onderhoudsverplichtingen van derden noemen we de schouw. Waterkeringen worden eenmaal per jaar, in oktober, geschouwd. Eventuele meldingen en/of constatering over het onderhoud gedurende de rest van het jaar worden in het reguliere werk opgepakt. In tabel 6 staat een overzicht van de constatering per schouw.

6.2.1 Kengetallen schouw

Tabel 6. Kentallen schouw

	Constateringen 2023	Constateringen 2024
Zomerschouw	285	320
Waterkeringen schouw	-	380
Najaarsschouw	1.466	1.800
Snoeischouw	194	218
Pilot snoeischouw	-	41

6.2.2 Zomerschouw watergangen

De zomerschouw van de watergangen is in juli uitgevoerd.

- Met 320 constateringen ligt de hoeveelheid hoger dan vorig jaar (285).
- Bij zes percelen (drie eigenaren) is bestuursdwang toegepast.
- De gemaakte kosten worden verhaald op de overtreders.

6.2.3 Waterkeringenschouw

In oktober is voor het eerst sinds de coronapandemie weer een waterkeringenschouw uitgevoerd. Dit was nu pas weer mogelijk door de nieuwe koppeling, gemaakt vanuit Fieldmaps. Dit is de app waar de afdeling Operationele taken Watersystemen en Waterkeringen de bevindingen invoert, met Relieve, waar de afdeling Toezicht en Handhaving schouw in uitvoert.

- Er zijn 257 constateringen gecontroleerd (de overige constateringen bleken geen overtredingen te zijn). Deze bevinden zich nu in de laatste fase, voordat bestuursdwang wordt uitgevoerd.
- Voor 108 locaties is een waarschuwingsbrief gestuurd.
- Na de herschouw was bij 35 locaties de overtreding nog niet beëindigd; alle van medeoverheden. Na telefonisch contact met deze overheden is afgesproken dat zij de bewuste situaties in orde gaan brengen. In 2025 wordt gecontroleerd of dit is gebeurd.

6.2.4 Najaarsschouw

In november is begonnen met de najaarsschouw watergangen en de snoeischouw. Op dit moment zijn de brieven met het voornemen tot het opleggen van een last onder bestuursdwang net verstuurd, naar aanleiding van de ingevoerde constateringen. Ook bij deze schouw zijn meer constateringen ingevoerd dan in 2023.

- Bij de najaarsschouw zijn 1.800 constateringen gedaan tegen 1.466 constateringen bij de najaarsschouw in 2023.
- Bij de snoeischouw van de waterkeringen zijn 218 constateringen gedaan, vergeleken met 194 constateringen bij de snoeischouw in 2023.

6.2.5 Pilot snoeischouw

In mei/juni is als pilot, op verzoek van de afdeling Operationele taken Watersystemen en Waterkeringen, een extra snoeischouw uitgevoerd op trajecten waar het Hoogheemraadschap van Delfland baggert komend baggerseizoen. Hierbij zijn de te baggeren trajecten gecontroleerd op overhangende takken/bomen, die bij de baggerwerkzaamheden in de weg zitten. Er waren 41 constateringen. De evaluatie volgt nog.

7 Integraal toezicht projecten

Onder het begrip 'integraal toezicht projecten' worden projecten verstaan die meerdere jaren toezicht vereisen en/of extra toezicht vergen. Toezicht houden op deze projecten raakt alle taken van Delfland (waterkwaliteit, waterkwantiteit en waterveiligheid). De hierna beschreven activiteiten geven alleen de activiteiten weer die Delfland vanuit de afdeling Toezicht en Handhaving bij dit project heeft uitgevoerd. Voor de complete weergave van de activiteiten

binnen de infrastructurele projecten wordt verwezen naar de 'complexe projecten van derden', die periodiek met de verantwoordelijke portefeuillehouder worden besproken.

7.1 A16 Rotterdam

Binnen het beheersgebied kwamen in 2024 de laatste werken in dit project gereed, waaronder het nieuwe gemaal voor bemaling van het wegpeilvak en een nieuwe inlaat voor polder Schieveen. Afronding van het project zal eind 2025 plaatsvinden.

In het tweede kwartaal van 2025 komt een nieuw te bouwen poldergemaaltje voor bemaling van een peilvak van de Tempel gereed. Door het bedrijf De Groene Boog (DGB) is de tijdelijke pomp die het water verpompte naar de Schie vanuit het wegpeilvak ontmanteld. De buis op de bodem van de binnenboezem moet nog worden verwijderd. De oude afvoersloot naar het tijdelijke gemaal is afgekoppeld van het wegpeilvak en betrokken bij polder Schieveen. DGB is nu begonnen de watergangen op te schonen door verondiepingen te verwijderen, duikers door te spuiten en begroeiing te verwijderen.

7.2 A24 Blankenburgverbinding

De aanleg van de Blankenburgverbinding loopt ten einde. De tunnel ging 7 december 2024 officieel open. Er wordt hard gewerkt aan de overdracht van de assets van Rijkswaterstaat naar Delfland. Hiervoor worden meetgegevens verzameld en verwerkt. Delfland voert vervolgens een controle uit en pakt de eventuele restpunten op die daaruit voortkomen.

7.3 N211 Wippolderlaan

De werkzaamheden voor de reconstructie N211 Wippolderlaan zijn gestart. Op diverse plekken is voorbelasting aangebracht. Naar aanleiding van de voorbelasting kwam bij een aantal primaire watergangen de waterbodem omhoog. Delfland ondernam op basis van deze constatering actie richting de vergunninghouder. Inmiddels zijn de watergangen en de doorstroming ervan weer op orde.

Figuur 2: Opbarsting bodem N211

7.4 Warmtetransportleiding WarmtelinQ

In de zomer van 2024 is geconstateerd dat het meten van onttrokken grondwater niet correct werd geregistreerd. Dit is met Delfland gedeeld. Hierop werd actie ondernomen op basis van deze constatering richting de vergunninghouder. Inmiddels heeft de vergunninghouder de nodige aanpassingen gedaan en wordt weer voldaan aan de afgegeven watervergunning.

Tracé A (Vlaardingen), D (Rijswijk) en E (Den Haag) zijn de enige tracés waar nog werkzaamheden plaatsvinden. Tracé B (Vlaardingen/Delft) is in de afrondende fase. Dit betreft het opschonen en herstellen naar oorspronkelijke staat en kleine aanpassingen aan de watergangen qua profiel. Voor tracé C (Delft/Rijswijk) stelt Gasunie momenteel hun rapportage op; deze volgt naar verwachting voor de zomer van 2025. Na beoordeling van

deze rapportage wordt bekeken of voldaan is aan de huidige watervergunning. Tijdens de werkzaamheden is toezicht gehouden op het werk. Toezicht heeft geen overtredingen van de vergunningsvoorschriften geconstateerd.

Figuur 3: leidingen WarmtelinQ, Rijswijk

8 Regulier en cyclisch toezicht

De afdeling Toezicht en Handhaving voert regulier en cyclisch toezicht uit, zoals de vaarsurveillance, inspectievluchten en toezicht op directe lozingen. In de volgende paragrafen staan de activiteiten die in deze periode van dit jaar plaatsvonden.

8.1 Vaarsurveillance

Vanaf 31 oktober 2024 is het vaarseizoen afgelopen. Vanwege de veelal slechte weersomstandigheden in 2024 is 289 uur aan vaarsurveillance uitgevoerd in plaats van de 550 geplande uren. De 25^e editie van het Varend Corso is voor de deelnemende schippers goed en veilig verlopen. De organisatie was tijdens dit driedaagse evenement tevreden met de inzet van Delfland.

De vraag naar vaarsurveillance op onze vaarwateren wordt steeds groter. In 2024 kreeg Delfland weer een groot aantal overlastmeldingen over te hard varen. Steeds vaker wordt naar de inzet van Delfland gevraagd. Delfland onderzoekt effectievere en efficiëntere manieren om (vaar)gedrag te beïnvloeden, door bijvoorbeeld drones in te zetten.

8.2 Luchtsurveillance

In 2024 zijn tien van de twaalf geplande vluchten uitgevoerd. De vluchten worden altijd gecombineerd met de handhavingsdagen. Tijdens de vluchten zijn in totaal 28 constatering gedaan, waartegen na onderzoek bestuursrechtelijk en/of strafrechtelijk is opgetreden. Dit betreft een breed spectrum aan overtredingen. De meeste hiervan betreffen lozingen vanuit de glastuinbouw op oppervlaktewater en illegale activiteiten op/nabij waterkeringen.

8.3 Veldsurveillance

In het kader van de veldsurveillance zijn vier handhavingsdagen uitgevoerd in 2024. Hiervan is er één uitgevoerd in het kader van nautisch toezicht. Gedurende de drie overige handhavingsdagen vonden 70 onderzoeken plaats, waarbij 18 overtredingen zijn vastgesteld. Deze zijn bestuursrechtelijk of strafrechtelijk afgehandeld. Naar aanleiding van een melding is in de zomer één agrarisch bedrijf aangeschreven. Na hercontrole is geconstateerd dat dit bedrijf voldeed aan de aanschrijving en is geen verdere overtreding waargenomen.

8.4 Afhandeling incidentmeldingen en klantvragen

In 2024 kwamen 1.185 meldingen en klantvragen binnen bij de afdeling Toezicht en Handhaving, waarvan 1.059 zijn afgehandeld. De overige zijn nog in behandeling. De top 5 van gecategoriseerde meldingen (zie tabel 7) is als volgt:

Tabel 7. Meldingen en klantvragen

Type meldingen/vragen	2022	2023	2024
1. Meldingen over lozingen op de watergang	75	108	111
2. Meldingen over olie op het water	97	79	102
3. Meldingen over illegale activiteiten	49	89	73
4. Meldingen over onderhoud (zoals een boom in de watergang, dichtgegroeide sloten, e.d.)	39	79	39
5. Meldingen over wrakken en weesbootjes	14	35	31

Het aantal incidentmeldingen bleef de afgelopen jaren ongeveer hetzelfde, maar er lijkt een verschuiving te zijn in het type melding. Zo is een stijging te zien in meldingen over lozingen en olie op het water. De uitschieter in 2023 'meldingen over onderhoud' is te verklaren, doordat bij het versturen van schouwbrieven (aanschrijvingen voor het onderhoud van watergangen) in dat jaar iets is misgegaan. Delfland kreeg daar veel vragen over.

Een aanzienlijk deel van de meldingen en vragen is geclassificeerd als 'overige' (431) of heeft geen toegewezen categorie (399). Dit maakt het moeilijk om deze meldingen nauwkeurig te interpreteren en te rapporteren.

8.5 Heffingen

Om na te gaan of bedrijven op de juiste manier hun afvalwater meten en bemonsteren om de juiste heffing te bepalen, worden controles uitgevoerd. Bij 27 bedrijven zijn contramonsters genomen en geen bijzonderheden waargenomen.

9 Overige werkzaamheden

Naast de toezicht- en handhavingstaken wordt ingezet op onder andere kennisontwikkeling (door cursussen), de implementatie van een nieuw Boa Registratie Systeem (BRS) en het bevorderen van samenwerking met ketenpartners. In de volgende paragrafen volgt een verdere beschrijving van deze onderwerpen.

9.1 Omgevingswet

Op 1 januari 2024 ging de Omgevingswet in. De medewerkers kregen voor de inwerkingtreding een cursus. Hierin was aandacht voor onder andere de zorgplicht en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). In maart vond een tweede cursus plaats om een aantal onduidelijkheden in de Omgevingswet te bespreken. De tekst van de Waterschapsverordening wordt als werkbaar ervaren, maar is nog niet volledig. Zo ontbreekt nog een bepaling over grondwateronttrekkingen. De intentie is in de volgende update van de Waterschapsverordening dit op te pakken. Delfland krijgt steeds meer grip op de nieuwe wetten die gelden naast de Waterschapsverordening, met name het Bal. Het kostte in 2024 extra tijd om goed te leren omgaan met de nieuwe wetgeving.

9.2 Wet politiegegevens en Boa Registratie Systeem

In 2022 verplichtte de Autoriteit Persoonsgegevens Delfland om aan de Wet politiegegevens (Wpg) te voldoen. Na een eerste interne audit is een plan van aanpak opgesteld met verbeteracties om compliant te worden. Eén van de acties is het verplicht uitvoeren van interne en externe audits. De komende jaren wordt de organisatie jaarlijks geaudit op de naleving van de Wpg. Tijdens de audit van 2024 is onderzocht of de aanbevelingen van 2023 zijn opgevolgd. De resultaten worden in het eerste kwartaal van 2025 verwacht.

Delfland heeft gekozen om het Boa Registratie Systeem (BRS) in gebruik te nemen. Hiermee kan Delfland de kwaliteit van een proces-verbaal beter borgen en efficiënter werken. Bijkomend voordeel is dat met de ingebruikname een groot deel van de Wpg-eisen zijn geregeld. Ook zal dit het delen van informatie met de partijen in het Wpg-domein stimuleren. Het BRS zal vanaf januari 2025 operationeel zijn.

9.3 Veiligheid

De afdeling Toezicht en Handhaving doet steeds vaker veiligheidsmeldingen. De afdeling is proactief met veiligheid bezig. Dit onderwerp heeft een hoge prioriteit en wordt continu verbeterd. Alle materialen zijn ook dit jaar weer gekeurd en voldoen aan de normen. De veiligheidscoördinator draagt bij aan de ontwikkeling van nieuwe veiligheidsinstructies of het herzien ervan. Doelstelling is dat de afdeling Personeel, Organisatie & Calamiteiten (POC) deze veiligheidsinstructies in het eerste kwartaal van 2025 publiceert.

9.4 Samenwerking met ketenpartners

De samenwerking met de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) en de DC Milieudienst Rijnmond (DCMR) op het gebied van glastuinbouw verloopt nog steeds zeer voorspoedig en positief. Deze samenwerking is cruciaal en van grote meerwaarde bij de handhaving van lekkages (bodempluizen) in de glastuinbouw. Er is intensiever samengewerkt met andere waterschappen rondom de implementatie van de Wpg. Aangezien veel waterschappen eveneens overstappen naar het Boa Registratie Systeem, is besloten om (beleids)teksten en documentatie met elkaar te delen.

In 2024 is een gezamenlijke actie uitgevoerd met de gemeente Westland om weesbootjes te verwijderen. Daarnaast droeg Delfland in goede samenwerking met de gemeente en politie bij aan het toezicht op stremmingen tijdens het Varend Corso.

Als voorbeeld van incidenten, al dan niet tijdens wachtdiensten, heeft de afdeling geholpen bij een lekkende waterleiding in de waterkering bij de Weverskade te Vlaardingen. Ook hebben medewerkers bijgestaan bij diverse branden in het beheergebied.

9.5 Bedrijfssysteem Relieve

In november 2024 is de afdeling Toezicht en Handhaving live gegaan met Relieve 2.0. Dit is een gebruikersvriendelijke versie van Relieve 1.0. Diverse medewerkers van de afdeling Toezicht en Handhaving leverden een bijdrage aan het ontwikkelen en testen van deze module. Dit omdat de afdeling de eerste klant bij de leverancier is die overstapt naar de nieuwe versie. Nog niet alle kinderziektes zijn verholpen.

9.6 Woo-verzoeken

In 2024 zijn in totaal zeven Woo-verzoeken (Wet open overheid) ingediend. Deze betroffen een verzoek voor alle opgelegde lasten onder dwangsom in de glastuinbouw en drie verzoeken voor het inzien van de waterstanden en peilbuizen bij de aanleg van het warmtetransportsysteem Warmtelinq tussen tracé D (Rijswijk) en E (Den Haag).

10 Inzet innovatieve technieken

Delfland heeft sinds jaar en dag te maken met nieuwe thema's. Ook groeit de vraag naar toezicht. Om het werk efficiënter te kunnen doen en meer met hetzelfde aantal mensen, experimenteert Delfland met een aantal innovaties. In de volgende paragrafen staan de belangrijkste innovatieve technieken.

10.1 Vervolgpilot drones

De pilot drones is in december afgerond. In 2025 worden met de betrokken afdelingen en collega's afspraken gemaakt over hoe we de inzet van drones bij Delfland implementeren.

10.2 eDNA

Deze methodiek heeft Delfland in 2024 een innovatieprijs opgeleverd. Iets waarop we trots zijn. eDNA is inmiddels volledig ingebed binnen het instrumentarium van opsporingsmethoden.

10.3 Data-gedreven werken

Delfland ervaart steeds meer druk op de waterkwaliteit in relatie tot de doelstellingen uit de Kaderrichtlijn Water. Waterkwaliteit heeft daarmee de hoogste prioriteit. Naast de inzet binnen de Risicogestuurde Aanpak zet Delfland in op andere aspecten, zoals grondwateronttrekkingen en overige emissies. Delfland onderzoekt met deskundigheid van collega's Informatievoorziening hoe innovatieve middelen (zoals artificial intelligence) kunnen bijdragen in data-gestuurd werken en toezicht. In juni 2024 werd een inspiratiesessie gehouden over data-gestuurd toezichthouden. Een tweetal opties die daaruit voortkwamen, worden met de afdeling Informatievoorziening uitgewerkt: de schouw en een tool voor capaciteitsplanning.

11 Personeel & bezetting

De afdeling Toezicht en Handhaving had op 31 december 2024 de volgende samenstelling.

- Formatie (toegekende formatieplaatsen): 35,4 fte.
- Bezetting (hoeveel van de toegekende formatieplaatsen is gevuld): 31,8 fte.

De afdeling Toezicht en Handhaving eindigt 2024 met bijna volledige bezetting. Op 1 december 2024 is een handhaver doorgesloopt tot senior handhaver. Verder verwelkomt de afdeling per 1 januari en 1 februari 2025 nieuwe handhavers (in opleiding). In een korte periode heeft de afdeling veel vacatures succesvol weten te vullen ondanks de lastige arbeidsmarkt. De nieuwe medewerkers hebben geen achtergrond bij de waterschappen en hebben daarom een langere inwerkperiode van gemiddeld twee jaar. Daarnaast hebben zij ook tijd nodig om de benodigde opleidingen te volgen.